

Zeister Zendings*genootschap*

Bezieling werkt!

ZZg beleidsnota 2011-2015

ZZg / Zeister Zendingsgenootschap
Zusterplein 20, Postbus 19
3700 AA ZEIST
t: (030) 692 71 80
e: zzg@zzg.nl
i: www.zzg.nl

INHOUDSOPGAVE

1. Inleiding	pag. 3
2. Missie	pag. 4
3. De huidige context: uitdaging, kansen en kerndoelen	pag. 6
4. Partners, programma's en projecten	pag. 8
5. Betrokkenheid	pag. 11
6. De organisatie en de uitvoering	pag. 14
Algemene Bijlagen	pag. 15

1. Inleiding

In augustus brachten projectcoördinator Dinie Donze en ik een bezoek aan Tanzania. We kwamen onder de indruk van de problemen van het land, maar vooral ook van de manier waarop onze partnerorganisaties daar zoeken naar oplossingen voor die problemen.

“Kunt u me wat meer vertellen over wat u met uw organisatie zelf doet om de situatie te verbeteren?”

Ik onderbrak mijn gesprekspartner, pastor Mwakamele, vrij bruusk. Ze vertelde juist wat er mis kan gaan en soms inderdaad mis gaat in de opvang van kinderen die wees zijn geworden doordat hun ouders aan aids stierven: op straat zwerven, misbruikt worden, school niet afmaken, trauma's niet kunnen verwerken. Het gebeurt allemaal. Ik zag bij elk probleem een projectaanvraag in het verschiet om het probleem op te lossen.

Maar toen begon pastor Mwakamele te vertellen. Ik merkte dat ze wat rechter op ging zitten en zelfs dat er een soort onstuitbare vrolijkheid over haar gezicht speelde.

Ze proberen daar kinderen onder te brengen bij familie of vrienden van de overleden ouders en ze proberen dat gastgezin te steunen. Op die manier kunnen ze voor veel minder geld veel meer kinderen helpen en schakelen ze eigenlijk ook veel vrijwilligers in. Het gezin krijgt een paar kippen zodat het inkomen blijvend vergroot wordt en een deken zodat ze niet jaloers hoeven te zijn op het kind dat ook een deken krijgt. Het kind krijgt pennen, schriften en een schooluniform en het schoolgeld wordt betaald. Daarnaast en ermee verbonden wordt voorlichting gegeven over aids, hoe het te voorkomen en hoe ermee om te gaan.

Dit alles voor een fractie van de kosten die je zou moeten maken als je een kind in een weeshuis op zou vangen en met een veel grotere maatschappelijke impact.

Toen ik dit verhaal aan vrienden in Nederland vertelde merkte ik dat ik niet als enige onder de indruk ben van de bezieling waarmee mensen als pastor Mwakamele aan het werk zijn. Dit soort bezieling werkt aanstekelijk. Ik zou zo kunnen collecteren.

Dit verhaal vertelt me in een notendop wat we willen als ZZg .

Samenwerken met partnerorganisaties die geloven in wat ze met bezieling doen aan programma's en projecten waarin we zelf ook kunnen geloven, zodat we er ook steun voor kunnen werven bij mensen in Nederland.

Deze beleidsnota beschrijft hoe we onze rol in dit geheel zien en welke keuzes we maken.

Wie zijn we?

Het Zeister Zendingsgenootschap (ZZg) is de organisatie voor zending van de Evangelische Broedergemeente in Nederland. Het maakt deel uit van de Europese Continentale kerkprovincie en is daarmee onderdeel van de wereldwijde Broeder Uniteit. Opgericht in 1793, werkt het ZZg al meer dan twee eeuwen aan het bekend maken van Gods heil dat in Jezus Christus aan de wereld is verschenen.

Wat zien we als onze opdracht?

Het ZZg draagt dat goede nieuws niet alleen uit in woord (getuigenis) maar ook in daad (dienst). Is de aandacht van het ZZg van oudsher vooral gericht geweest op zendingswerk in Suriname, in de loop der tijd zijn ook andere landen in beeld gekomen. Momenteel is ook Tanzania een belangrijk aandachtsland, onder andere vanwege de omvang van de Broedergemeente daar (500.000 leden, de helft van de Broedergemeente wereldwijd).

De opdracht die het ZZg bij zijn oprichting heeft meegekregen dient uiteraard steeds opnieuw te worden vertaald en aan een nieuwe tijd te worden aangepast. Het ZZg werkt daartoe met beleidsnota's waarin die opdracht opnieuw wordt verwoord en de lijnen worden uitgezet voor de eerstkomende beleidsperiode. De vorige beleidsnota uit 2006 (getiteld: *'Bewogen in beweging'*) had een looptijd tot en met 2010, de onderhavige nota wil een beleidskader scheppen voor de periode 2011 – 2015.

2. Missie

Het ZZg werd ooit opgericht om mensen uit te zenden om het evangelie te verkondigen. Dat waren aanvankelijk geen theologisch gespecialiseerde zendelingen. We moeten eerder denken aan handwerkslieden die bij zichzelf een bijzondere missie constateerden. Ze vestigden zich in een vreemd land, deelden hun leven met de mensen daar, hielpen waar dat op prijs werd gesteld en deelden tenslotte de inspiratie van waaruit ze leefden. Hun aanwezigheid maakte dat hele groepen mensen –en soms, zoals in Letland en Estland, hele samenlevingen- groeiden. Het zelfvertrouwen en het zelfrespect namen toe, de grond werd beter bewerkt, er groeiden nieuwe manieren om inkomen te verwerven, het onderling vertrouwen en de onderlinge steun werden sterker. En dat alles in willekeurige volgorde, maar wel in samenhang.

Natuurlijk is dit een positief samengevatte weergave van een complexe en veelkleurige geschiedenis op verschillende continenten, feit is wel dat in de internationale geschiedenis van de Broedergemeente het getuigen en het concrete helpen steeds hand in hand gingen en dat de aanwezigheid van de Broedergemeente vaak tot een blijvende bevrijding uit armoede en onrecht heeft geleid.

Tegenwoordig zenden we meestal geen mensen meer uit. We werken samen met kerken, die uit de zendingsarbeid zijn voortgekomen en met maatschappelijke organisaties die vergelijkbare drijfveren hebben als wij: met bezieling werken aan een blijvende verbetering van situaties van armoede en onrecht.

Bezieling, Compassie en Toekomst.

Dat zijn de woorden waarmee de missie van het ZZg verteld kan worden.

We willen graag werken met partnerorganisaties die geloven in wat ze doen en dit met bezieling doen, gedreven door compassie.

We willen graag zelf ook geloven in wat onze partners doen doordat we zien hoe hun werk ten goede komt aan mensen in situaties van armoede en onrecht. Ook wij worden gedreven door compassie.

We willen graag dat de inspanningen van onze partners een blijvend effect hebben, een blijvende verbetering zijn, zodat de mensen om wie het gaat, de doelgroep, toekomst hebben.

Toekomst staat voor een blijvende verbetering van situaties van armoede en onrecht en het aandachtsveld hiervoor is Internationale Samenwerking.

Internationale Samenwerking richt zich op de structurele en dieper liggende oorzaken van armoede en onrecht. Ook hier ligt een taak voor het ZZg. Wij willen bijdragen aan het versterken van het vermogen van mensen om zelf te kunnen voorzien in hun eigen behoeften. Door bij te dragen aan verbeterde toegang tot onderwijs, gezondheidszorg, werk en inkomen, willen wij menselijke capaciteiten en menselijk kapitaal helpen opbouwen. Die opbouw richt zich op de mensen zelf maar ook op hun leefgemeenschap en op hun samenleving. In de opbouw van de samenleving dienen ook de achtergestelden, de economisch- en sociaal zwakkeren, de kansarmen betrokken te worden. Mensen moeten de kans krijgen in hun gemeenschap en in hun samenleving te participeren, om hun stem te doen horen en om te veranderen dat wat veranderd moet worden. Daarvoor zijn onderling vertrouwen, wederkerigheid en samenwerking nodig; sociaal kapitaal. Kerken en andere maatschappelijke organisaties hebben daarin een belangrijke rol. Daarin – in menselijk en sociaal kapitaal - willen wij investeren. Dat zien wij als onze taak in het grotere verband van de internationale samenwerking.

Compassie heeft als woord oude papieren. Vanaf het begin van de kerkgeschiedenis was naastenliefde belangrijk in het leven van een gemeente. Juist en vooral als er geen andere helper is. De kerk geeft vorm aan deze drijfveer in het diaconaat. In het diaconaat staat de zorg voor de naaste centraal, in het bijzonder de zorg voor de arme en behoeftige mens. Daden spreken soms duidelijker dan woorden. Die hulp toont het sociale gezicht van de

kerk. Het ZZg voelt zich daarom geroepen samen met de partnerorganisaties ondersteuning te bieden aan mensen in nood, aan hen die in moeilijke omstandigheden leven en tijdelijk of structureel hulp behoeven, aan hen die niet toekomen aan een menswaardig bestaan.

Bezieling is even noodzakelijk als ongrijpbaar in ons werk. Bezieling is de mentale component van de materiële hulpverlening. Het heeft te maken met motivatie en enthousiasme. Met geestkracht. Met het delen van inspiratie.

Is dat *Zending*?

In de begintijd van het ZZg stond *Zending* centraal in het werk. De Broedergemeente wilde haar eigen inspiratie delen met mensen ver weg. In de loop van de tijd ontstonden als gevolg van dat werk kerken in de voormalige zendingsgebieden. Zij hebben de oorspronkelijke zendingstaak van het ZZg voor een belangrijk deel overgenomen. Maar de behoefte om inspiratie te delen is gebleven en het begrip “zending” is toe aan een nieuwe, eigentijdse invulling. Daar willen we in de komende beleidsperiode aan werken en om dit goed te doen willen we de komende jaren in gesprek met onze partners en met onze achterban.

De formulering van onze missie laat zien dat we dienstverlenend zijn naar twee kanten. We willen onze partners steunen bij hun werk voor mensen die dit nodig hebben (de doelgroep) en we willen mensen hier de gelegenheid bieden vorm te geven aan hun verlangen iets te doen voor een betere wereld. In geldtermen uitgedrukt: we willen veelbelovende initiatieven van onze partners meehelpen te financieren en daarvoor geld werven bij donateurs die –net als wij- geloven in de oplossingen die onze partners gevonden hebben.

Deze positie willen we in de volgende hoofdstukken verder uitwerken door toe te lichten welke keuzes we dan maken om goed samen te werken met onze partners en om ons te verbinden aan een groep mensen die ons wil steunen.

3. De huidige context: uitdaging, kansen en kerndoelen

3.1. Sceptis, cynisme, maar ook betrokkenheid

Nederland krijgt een rechtse regering, waar aandacht voor ontwikkelingssamenwerking met moeite overeind blijft. Dat betekent in de eerste plaats dat de nationale overheid in de toekomst minder geld zal besteden aan Internationale Samenwerking. Het ZZg heeft in de afgelopen jaren programma's uitgevoerd die gefinancierd werden met overheidsmiddelen (Medefinancieringsstelsel 1) en ook voor de komende 5 jaar willen we met overheidsgeld gefinancierde programma's uitvoeren in Suriname en Tanzania (Medefinancieringsstelsel 2). We moeten beseffen dat de komende beleidsperiode waarschijnlijk de laatste periode zal zijn waarin het ZZg het werk op deze manier kan financieren.

Maar er is meer. De politieke keuzes wijzen op veranderingen in de maatschappij. Waar vroeger een redelijk groot aantal mensen het werk van ontwikkelingsorganisaties en ook van het ZZg van harte steunde, worden velen kritischer.

Openlijk wordt de vraag gesteld of de hulp wel helpt en zelfs of de geboden hulp niet afhankelijk maakt. Vaak worden ontwikkelingsorganisaties afgeschilderd als grote bureaucratische lichamen die op zo'n grote schaal werken dat de mensen om wie het gaat volledig uit beeld gebleven zijn. Projectcoördinatoren worden dan eerder gezien als mensen die achter een pc zitten en vinkjes zetten in monitoringschema's in plaats dat ze via mail, telefoon en veldbezoek contact houden en meeleven met de mensen elders op de wereld die zich dag in dag uit inzetten.

Aan de andere kant zien we dat er steeds meer particuliere initiatieven ontstaan om ergens ver weg noden te lenigen. Mensen die op vakantie een situatie tegenkomen die ze volledig onacceptabel vinden en die dan de daad bij het woord voegen, een stichting oprichten en concreet en simpel helpen. Vaak zijn ze in staat op websites prima volgbaar te maken hoe het met het project gaat.

In deze context wil het ZZg zich profileren als een organisatie die al langdurige relaties heeft met mensen ver weg. We werken al jaren samen met partnerorganisaties, we kennen de mensen die via onze projecten en programma's geholpen worden vaak bij naam en we kunnen door onze ervaring zorgen voor continuïteit. Het ZZg kent niet de nadelen van een zeer kleine particuliere stichting die zijn kracht verliest als de oprichters het te druk krijgen om er nog veel van hun vrije tijd in te steken; we kennen ook niet de nadelen van grote organisaties die hun werk noodgedwongen op een bureaucratische manier moeten organiseren. We hebben wel te maken met het gegeven dat professionalisering geld kost. We betalen onze werkorganisatie uit algemene middelen en zien dat onze donateurs er steeds vaker voor kiezen om gericht projecten te steunen in plaats van het ZZg in zijn algemeenheid.

Het ZZg is een interessante partner voor al die mensen in Nederland die wel iets willen doen voor een betere wereld, maar die willen kiezen voor professionaliteit, continuïteit en de menselijke maat.

Maar professionaliteit, continuïteit en de menselijke maat zijn op zich niet voldoende om het hoofd te bieden aan het groeiende cynisme ten aanzien van ontwikkelingshulp.

Om blijvende steun te verwerven zal het ZZg ook moeten aantonen dat de hulp zin heeft. Of op zijn minst dat we geloven dat onze projecten en programma's zinvol zijn.

Sceptis en cynisme zijn te bestrijden met bezieling. Als wij partnerorganisaties kennen die op een doordachte manier de situatie van mensen aan het verbeteren zijn en zich daar met bezieling en visie voor inzetten, dan kunnen we daar ook bij anderen steun voor verwerven. Die steun van anderen kan dan verschillende vormen aannemen: geld, vrijwilligerswerk, ambassadeurschap, gebed, aandacht, etcetera. Wij zullen als ZZg zoeken naar manieren om die verschillende vormen van steun die we voor het werk van onze partners kunnen krijgen ook effectief in te zetten.

3.2. Kerndoelen

We staan voor de uitdaging mensen ervan te overtuigen dat onze samenwerking met onze partnerorganisaties zin heeft; dat doelgroepen ver weg door onder andere hun steun aan het werk een betere toekomst tegemoet gaan. We formuleren drie kerndoelen.

In 2015 kunnen we in Nederland betrokkenheid genereren op basis van de kracht van onze partners en de duurzaamheid van hun oplossingen. Mensen kunnen ervan uitgaan dat hun steun aan het ZZg echt helpt en echt terechtkomt bij de mensen om wie het gaat.

In 2015 werkt het ZZg samen met partners die een overtuigende strategie hebben ontwikkeld om de problemen samen met de mensen van de doelgroep zelf op een duurzame manier op te lossen. De activiteiten en projecten in die strategie vormen een samenhangend programma. Samenwerking op louter projectbasis vormt niet meer dan 25% van onze totale omzet.

Onze partners hebben zich dan zo versterkt dat ze hun gekozen oplossingen voor het grootste deel zelf dragen en financieren.

Wie scherp leest, zal zien dat de doelstellingen elkaar veronderstellen. We willen steun verwerven voor programma's en projecten waar onze partners in geloven en waar wijzelf in geloven. Omdat de meest urgente uitdaging voor de komende jaren draait om de betrokkenheid van mensen hier in Nederland, zetten we deze doelstelling bovenaan.

Deze doelstelling verdient ook de meeste aandacht in de nabije toekomst. We hebben geen duidelijke visie op de samenhang tussen betrokkenheid genereren, nieuwe groepen mensen aanspreken, inkomsten genereren, steun krijgen in de vorm van vrijwilligerswerk of stages. Ten aanzien van Partners, Programma's en Projecten zijn we verder.

4. Partners, programma's en projecten

Onze missie, samengevat in de woorden Bezieling, Compassie en Toekomst, kunnen we niet uitvoeren zonder partnerorganisaties. We zijn afhankelijk van organisaties die zich inzetten voor een blijvende verbetering van situaties van armoede en onrecht, die helpen waar geen helper is en die dit met een zekere bezieling doen. Zelf kunnen we de mensen om wie het gaat niet bereiken.

Dat betekent dat we veel van onze partners vragen.

4.1 Partnerbeleid

Het makkelijkst kunnen we steun verwerven voor partners die met succes aan het werk zijn om een situatie te verbeteren of om mensen (doelgroep) effectief te helpen. Dat betekent dat de partnerorganisatie idealiter de eigenaar is van het project of van het programma. Dit eigenaarschap uit zich in de balans tussen eigen inbreng en hulp van buiten. Idealiter wordt een programma of project voor meer dan de helft door de partner zelf gedragen. Daaruit blijkt dat de partner zich hoofdvantwoordelijke voelt voor het probleem, zelf in de oplossing gelooft en er echt voor gaat.

Die ideale situatie hoeft er aan het begin van het traject nog niet te zijn. Wel moet dan in het plan van uitvoering van het project of programma worden beschreven hoe de partner toegroeit (capaciteitsopbouw) naar de situatie waarin het eigenaarschap realiteit wordt en de inbreng van het ZZg kleiner is dan de inbreng van de partnerorganisatie zelf.

Het ZZg wil de afspraken die voor het hele traject gemaakt worden vastleggen in een contract, waarin ook beschreven wordt hoe we de afspraken opvolgen. We brengen in beeld waarnaar we kijken (indicatoren) om te zien of de afspraken gehaald worden (monitoring) en wat er gebeurt als de afspraken niet nagekomen worden (sanctiemodel).

Dit contract is het resultaat van een gesprek dat wij met onze partners hebben over de steun die ze nodig hebben voor hun project of programma. (Contract volgt op contact).

Doelstelling: In 2015 zijn onze partners hoofdvantwoordelijke en eigenaar van de projecten en programma's die we steunen en dragen deze voor het grootste deel zelf.

In de notitie *Partnerbeleid*, zullen we beschrijven hoe deze beleidsuitgangspunten in de praktijk zullen worden toegepast. We beschrijven daar ook hoe belangrijk we het vinden dat partnerorganisaties echt de doelgroep vertegenwoordigen en dat ze samenwerken met andere organisaties die zich inzetten voor de doelgroep.

4.2 Programma's

Tot nu toe spreken we over *projecten en programma's*.

De achtergrond van veel kritiek op ontwikkelingssamenwerking is de observatie dat er lange jaren veel geld via losse projecten werd besteed, maar dat er slechts geïsoleerde problemen werden opgelost en dat dan ook nog tijdelijk. Daarom kwam de gedachte op om problemen in hun samenhang aan te pakken in een programma. Maar een programma wil meer zijn dan een mogelijkheid om samenhang te maken.

Een programma wil situaties blijvend verbeteren. Dat kan eigenlijk alleen als er in het land zelf organisaties zijn die in onderlinge samenwerking de schouders eronder zetten, concrete activiteiten ter verbetering ondernemen, maar vooral ook zichzelf zo versterken dat problemen in de toekomst voorkomen worden en dat er op hoger niveau gelobbyd wordt om de voorwaarden af te dwingen die nodig zijn voor een werkbare uitgangsspositie.

In de Internationale Samenwerking, die zich richt op blijvende verbetering van situaties van armoede en onrecht, kunnen we niet zonder programma's. Ons werk in het kader van de Medefinanciering door de overheid voeren we dan ook uit in programma's. Maar ook buiten deze sfeer van medefinanciering kan programmatisch werken een oplossing voor complexe problemen zijn. Als een kerk bijvoorbeeld moeite heeft met de eigen exploitatie helpt het niet blijvend om dan maar van buitenaf bij de springen door de predikant een auto te geven die voor het pastorale werk noodzakelijk is. Beter zou zijn om de kerk te helpen te zoeken naar wegen om het inkomen van de kerkleden te vergroten en om de betrokkenheid van de kerkleden bij de kerk te vergroten. Investeren in een auto kan zelfs betekenen dat

gemeenteleden zien dat het pastorale werk ook wel doorgaat zonder hun steun. En dat zou averechts werken op de betrokkenheid van de leden bij hun eigen kerk.

Doelstelling: In 2015 werkt het ZZg samen met partnerorganisaties in programma's als er complexe problemen in hun samenhang opgelost moeten worden.

Programmatisch werken betekent:

- investeren in de capaciteitsopbouw van partnerorganisaties;
- met meerdere organisaties in een samenwerkingsverband opereren;
- samenwerken aan blijvende oplossingen;
- terugtrekkende rol van het ZZg als financier;

-.....

In de notitie *Programmatisch werken* beschrijven we deze aandachtspunten in hun samenhang met de doelstelling.

4.3 Projecten

Niet al het werk dat we willen steunen past in de programmatische werkwijze. Dat wordt ook gezien en herkend in de Nederlandse samenleving. Niet iedereen is cynisch. Er zijn genoeg mensen die reageren op grond van een gevoel van compassie, of omdat ze het waardevol vinden om contact te hebben.

Basischolen bijvoorbeeld zijn niet op zoek naar grote, omvangrijke programma's, maar eerder naar kleine behapbare projectjes, waar kinderen zich iets bij voor kunnen stellen. Het ZZg ziet hier een taak om, hetzij binnen een groot project kleine projectjes te identificeren, waarmee bijvoorbeeld scholen hun educatieve werk kunnen doen door een concrete actie te organiseren, hetzij geïsoleerde projecten te vinden die relevant en realistisch zijn. Dat betekent onder andere dat we geen projecten aanbieden die eigenlijk een soort 'luxeproblemen' zijn en ook dat we goed bekijken of er niet anderen zijn die het probleem beter kunnen steunen dan wij (met onze donateurs).

Deze projecten worden ingegeven door de behoefte om te helpen waar geen helper is. Vaak zal het ZZg hier samenwerken met kerkelijke organisaties (diaconaat).

Er zijn ook projecten die bestaan als uiting van verbondenheid. Deze zijn minder op een bepaald resultaat gericht als wel op het onderhouden van een relatie.

Projectmatig werken vindt plaats binnen de voorwaarden van samenwerking die we met onze partners afspreken. Dat betekent onder andere dat de partnerorganisaties de eigenaar zijn van de projecten en ze voor het grootste deel zelf dragen, of dat er een duidelijk traject wordt afgesproken waarin ze toegroeien naar realistisch eigenaarschap.

Doelstelling: In 2015 worden de projecten waar onze partners steun voor vragen voor het grootste deel gedragen door de partnerorganisaties zelf.

Een goed project:

- is *RELEVANT*: komt tegemoet aan noden doelgroep;
- is *DOELTREFFEND*: beoogde resultaten worden behaald;
- is *DOELMATIG*: verhouding tussen baten en kosten is gunstig;
- is *DUURZAAM*: resultaten kunnen worden voortgezet na beëindiging externe financiering.

In de notitie *Planning, Monitoring en Evaluatie* beschrijven we niet alleen hoe we intern met projecten (in hun samenhang binnen programma's) omgaan, maar ook welke procedures we volgen als de dingen anders lopen dan verwacht of afgesproken. Op deze manier maken we onze interne procedures ook duidelijk aan onze partners.

4.4 Doelgroep

Doelgroep zijn de mensen in achterstandsituaties, in landen en/of omstandigheden die om zorg, verbetering en/of oplossing vragen. Het betreft hier vooral kwetsbare groepen en individuen in de samenleving die niet zelfstandig in hun bestaan kunnen voorzien of onvoldoende toegang hebben tot middelen van bestaan. Het gaat vooral om hen die niet of te weinig kunnen rekenen op ondersteuning van de overheid of anderen.

Speciale aandacht is er voor *kinderen en jongeren*, zij zijn de toekomst. Het ZZg maakt een onderscheid tussen zeer jonge kinderen, schoolgaande kinderen en jongeren. Zeer jonge kinderen (0 – 4 jaar) gaan nog niet naar school gaan en vormen een kwetsbare groep. Voor deze groep ligt de nadruk op 'Early Child Development', inhoudend een betere voorbereiding op school en toegang tot een goede gezondheidszorg. Bij de leeftijdsgroep 5–16 jaar ligt het accent op toegang tot onderwijs. Bij de jongeren (17–24 jaar) gaat het vooral om vakopleidingen.

Ook wil het ZZg bijzondere aandacht geven aan mensen met een verstandelijke of lichamelijke handicap.

ZZg steunt deze speciale zorg al lange tijd en wil dat ook de komende jaren blijven doen.

Meisjes en vrouwen vormen in de meeste samenlevingen een achtergestelde groep met minder toegang tot onderwijs, gezondheidszorg en bestaansmiddelen. Steeds meer van hen zijn het slachtoffer van (seksuele) uitbuiting. Aan de andere kant vormen vrouwen de spil in kerk en maatschappij. Zo zijn het vooral vrouwen die kleinschalige initiatieven van de grond krijgen. Ook vrouwen en meisjes zullen de komende jaren extra aandacht krijgen in de programma's en projecten van het ZZg.

Ook *ouderen* behoren tot de doelgroep. Velen van hen beschikken over onvoldoende middelen van bestaan en bevinden zich in een afhankelijke positie. Zij krijgen van het ZZg extra aandacht vanuit de diaconale invalshoek. ZZg ondersteunt hen via onder meer financiële steun aan tehuizen.

De doelgroepen zullen nadrukkelijker in beeld worden gebracht bij de uitvoering van projecten en programma's: zij zijn de mensen om wie het uiteindelijk gaat, die wij als organisatie een menswaardig bestaan willen helpen geven.

4.5 Vormen van samenwerking en betrokkenheid

Het gaat bij onze aandacht/activiteiten voor de doelgroepen om steun aan de lokale partnerorganisaties, in de uitvoering van hun programma's ten behoeve van de gemelde doelen. Dat is doorgaans in de vorm van *financiële assistentie*, waarbij de uitvoering ter plaatse door lokale partnerorganisaties geschiedt. In uitzonderingsgevallen kan het ook gaan om *personele assistentie* (vanuit Nederland), indien de benodigde expertise ter plaatse niet aanwezig is. In die gevallen wordt ernaar gestreefd de inzet van externe menskracht in tijd beperkt te houden en te werken aan opleiding en overdracht aan het lokale kader.

Bij financiële assistentie gaat het in principe om programmatische en projectgerichte financiering. Steun bieden in de vorm van *kleine leningen* (voor inkomstenverwerving) wordt belangrijker; het helpt afhankelijkheid te verminderen en het gevoel van eigenwaarde van de betrokkenen te versterken. Een combinatie van verschillende vormen van ondersteuning is denkbaar.

Betrokkenheid kan in de toekomst groeien in de breedte. Geld, in de vorm van leningen voor inkomstenverwerving, of giften kunnen aangevuld worden met de inzet van vrijwilligers en stagiaires voor kortere tijd. In een tijd waarin meer en meer gereisd wordt kan een bezoek aan een project van iemand een levenslange ambassadeur maken.

5. Betrokkenheid

We schreven hierboven in 3.2 dat we nog geen duidelijke visie hebben om het samenhangende geheel van geldwerving, nieuwe groepen mensen in de Nederlandse samenleving aanspreken, betrokkenheid genereren, vrijwilligers en stagiaires effectief inzetten, geld werven bij particulieren en vermogensfondsen, communicatie en educatie.

Er gebeurt veel en er wordt hard gewerkt, maar de verschillende werkzaamheden ontberen een samenhangend kader dat ook door de medewerkers zelf als richtinggevend wordt ervaren.

Doelstelling: in 2015 werken we met een notitie *Betrokkenheid* die door alle medewerkers van het ZZG als richtinggevend wordt erkend en dat samenhang brengt in deze elementen:

- geldwerving, aanspreken van nieuwe groepen, vermogensfondsen, communicatie, educatie;
- inzet vrijwilligers en stagiaires bij programma's en projecten;
- keuze voor partners, programma's en projecten.

Deze notitie weerspiegelt de gedachte dat we eigenlijk alleen kunnen werven voor programma's en projecten waar onze partners met bezieling aan werken en waar ook wijzelf in kunnen geloven.

Hieronder noemen we een aantal bouwstenen voor de bijlage. Als laatste rubriek wijzen we op de grote veranderingen in onze financiële situatie die plaatsvindt als de Medefinanciering ophoudt.

5.1 Betrokkenheid als basis van ons werk

Vanaf de oprichting van het ZZg wordt het werk gedragen door groepen en individuen in Nederland die zich betrokken weten. Ze vinden het belangrijk wat de uitgezondene doet en steunen dat met geld, aandacht en gebed.

Tegenwoordig is het in de grond van de zaak niet anders. Zonder de betrokkenheid van mensen hier bij mensen daar kunnen we ons werk niet doen.

Het ZZg heeft in de loop van de vorige eeuw een dienende rol gekregen. We steunen het werk dat onze partnerorganisaties doen ten behoeve van de doelgroep en we bieden groepen mensen hier de mogelijkheid om vorm te geven aan hun gevoel van betrokkenheid. We zijn dus naar twee kanten toe dienstbaar, maar ook afhankelijk. Als partnerorganisaties de doelgroep niet effectief kunnen bereiken met een project of een programma, kunnen ook wij niets voor hen doen. En als mensen hier zich niet kunnen engageren met een van de projecten of programma's van onze partners zullen ze het werk niet steunen.

Wij hebben naar twee kanten een luisterende, maar ook adviserende rol. We luisteren naar onze partnerorganisaties om te horen welke problemen zij onderkennen en hoe ze die problemen aan gaan pakken en we adviseren hen, desnoods ongevraagd. Want we weten welke projecten steun kunnen krijgen van donateurs in Nederland en welke projecten "niet werfbaar" zijn. Maar ook tegenover de mensen die ons steunen hebben we een voorlichtende rol. Vanuit onze ervaring kunnen we vertellen over de effectiviteit van een project dat er op eerste gezicht niet spectaculair uitziet. Veel mensen willen bijvoorbeeld graag iets concreets steunen en dan hebben wij de taak om te vertellen dat een training aan een groep vrouwen in sommige gevallen noodzakelijker is dan een concrete gift.

Afhankelijk is iets anders dan ondergeschikt. We willen ons als ZZg niet ondergeschikt maken aan de wensen van donateurs of de strategieën van onze partnerorganisaties. We hebben als intermediair een eigen verantwoordelijkheid. Onze donateurs vertrouwen erop dat hun geld via ons goed terecht komt. Daarom hebben we beleid ten aanzien van onze partners, ten aanzien van de programma's en van de projecten. We maken over de uitvoering afspraken met onze partners en houden ons daaraan. Onze partnerorganisaties werken ook met ons samen vanuit het vertrouwen dat de relatie die vaak al vele jaren bestaat een blijvende basis biedt en daarom voelen we ook een verantwoordelijkheid om steeds opnieuw steun te vragen voor het werk van onze partners bij groepen in de Nederlandse samenleving.

De ideale situatie is die waarin we met partnerorganisaties samenwerken in programma's en projecten waar ze zelf volop in geloven (en dat blijkt dan door het feit dat ze er zelf veel tijd en eventueel ook veel geld in investeren), waar wij volop in kunnen geloven en waar de mensen die ons steunen in geloven.

In het algemeen bereiken we die situatie als partners verder komen dan het signaleren van noden en oplossingsstrategieën presenteren waar ze zelf al mee bezig zijn en waarvan wij kunnen zien dat ze de doelgroep echt ten goede komen en aansluiten bij hun wensen. Dan hebben mensen die dit willen steunen het gevoel dat ze deelnemen in een succesvolle onderneming.

5.2 Betrokkenheid kan op veel manieren groeien

Tot nu toe uitte betrokkenheid van onze achterban zich voornamelijk in financiële steun.

Veel minder zichtbaar was de persoonlijke betrokkenheid via vriendschaps- of zelfs familierelaties die met brieven en soms een reis onderhouden werden.

We leven inmiddels in een tijd waarin mensen makkelijker reizen en waarin contact wereldwijd steeds meer vanzelfsprekend wordt. Het internet en de mobiele telefoon spelen hier een cruciale rol.

De behoefte om persoonlijk betrokken te zijn uit zich in vragen aan het ZZg. Mensen zoeken een zinvolle gelegenheid om vrijwilligerswerk te doen, mensen willen stage lopen in het buitenland en met hun stage een bijdrage leveren aan ontwikkeling, mensen willen graag contact maken met de mensen die ze via het ZZg steunen met hun geld.

Het ZZg probeert tot nu toe voor elke vraag een antwoord op maat te vinden, door als knooppunt in een netwerk verbindingen te leggen, bijvoorbeeld tussen een stagezoeker hier en een begeleider daar.

In de komende jaren willen we bekijken of de behoefte aan persoonlijke betrokkenheid inderdaad groeit en of het zinvol is om daar gericht beleid voor te ontwikkelen.

5.3 Werken aan betrokkenheid

Natuurlijk zal het ZZg ook proactief zijn in het bekend maken van het werk dat gebeurt.

Maar Communicatie is niet de afdeling marketing en reclame die geld en betrokkenheid moet zien te genereren voor projecten en programma's die ver weg worden uitgevoerd. Communicatie is een gespecialiseerd onderdeel van een integrale aanpak om de betrokkenheid van mensen hier bij het leven van mensen daar (en omgekeerd!) te laten groeien. Deze integrale aanpak zal nadrukkelijk gebruik maken van nieuwe media om nieuwe groepen mensen op een nieuwe manier te bereiken. Hiervoor zullen we de komende jaren beleid ontwikkelen. Intussen blijven de bekende specialismen waardevol:

Communicatie uitingen

We vertellen over ons werk en dat van onze partnerorganisaties door een verscheidenheid aan uitingen, variërend van ons informatieblad tot brochures, van advertentiecampaagnes tot informatiestands op een manifestatie, of door inhoudelijke programma's op de radio en het meewerken aan gerichte TV-programma's. Zo geeft het ZZg een kwartaalblad uit: *ZZg-nieuws* (voorheen Suriname Zending geheten) met een oplage van 25.000 exemplaren. Naast de voorlichtingsfunctie draagt het blad ook bij aan de fondsenwerving. Daarnaast beschikt het ZZg over een eigen website (www.zzg.nl) waarop informatie wordt gegeven over de organisatie, de werkzaamheden en specifieke projecten. Voor het werk ten behoeve van de scholen bestaat een aparte website (www.twinkids.nl). Daarnaast ontwikkelen we modellen voor communicatie via sociale netwerken als Facebook.

Educatie

Educatie is 'opvoeden', mensen, jongeren en ouderen, bewust maken. Educatie is een hulpmiddel om kennis bij de achterban te vermeerderen en die groep inzicht te geven. Mensen bewust maken van de noodzaak van zending, van hulp aan de medemens, van internationale solidariteit en van samenwerking. Wij willen inzicht geven in problemen en oorzaken maar ook in mogelijke oplossingen, hoop bieden op verandering, op verbetering.

Museum

Een speciaal na te streven doel in deze planperiode is het werken aan de totstandkoming en concretisering van een *Hernhutter museum* (in Zeist), niet alle vanwege de rijke tradities van kerk en zending, maar ook vanwege de educatieve functie. En ook de organisatie van reizen naar hernhutter doelen hebben een educatieve functie die aansluit bij onze doelstelling in dat verband.

Contact met onze achterban

De natuurlijke achterban van Het ZZg bestaat uit de leden van het kerkgenootschap van de Broedergemeente in Nederland. Zoals aangegeven zijn de meeste van deze leden *migranten* uit Suriname die nog een intensieve band onderhouden met hun land van oorsprong. Bij leden van deze kerk willen wij door voorlichting en speciale acties betrokkenheid creëren met zending, hulpverlening en ontwikkelingssamenwerking. De lokale gemeenten dragen bij aan de financiering van het werk van het ZZg. Via hun werkgroepen zetten ze zich ook actief in voor projecten op het gebied van zending en diaconaat van de wereldwijde Broedergemeente en in het bijzonder voor die in Suriname. ZZg stimuleert die inzet en belooft die met een premiering van inzamelingsacties via het zogeheten *3-D programma* (Dromen, Delen en Doen).

Het jaarlijkse Zendingsfeest in Zeist wordt benut om de band met de achterban te verstevigen en voorlichting te geven over het werk van het ZZg. Elk jaar wordt geprobeerd de samenwerking met een ander land onder de aandacht te brengen.

Donateurs

Het ZZg kan rekenen op een trouwe, maar afnemende groep van donateurs. Momenteel telt deze groep, die het werk van het ZZg regelmatig steunt door giften en schenkingen alsook door nalatenschappen, ruim 4.000 personen. Ruim 25.000 mensen worden op de hoogte gehouden van het werk van het ZZg door het kwartaalblad "ZZg-nieuws" en de website. Een punt van aandacht is de vergrijzing van het bestand. Via nieuwe initiatieven op het gebied van de fondsenwerving zal actie ondernomen worden om dit bestand te vernieuwen en te verjongen.

Vrijwilligers

Het ZZg kan tenslotte ook rekenen op een kleine, doch toegewijde groep van vrijwilligers die delen van het werk van de organisatie belangeloos helpen uitvoeren. Het bestuur en de Commissie Financiën bestaan geheel uit onbezoldigde leden.

5.4 Financiering

Voor de realisatie van de genoemde doelen werft het ZZg fondsen. Het vinden van middelen is van vitaal belang. Het is in de afgelopen beleidsperiode niet gelukt om de inkomsten uit werving te doen stijgen. Er zijn nauwelijks vaste donateurs bijgekomen en werving bij vermogensfondsen bleek geen groei te vertonen. Een voorname reden hiervoor was het gegeven dat er weinig projecten gevonden werden waarmee we kunnen werven. De soms gebrekkige uitvoering van projecten en het uitblijven van rapportage vormt ook een obstakel in de geldwerving;

De komende jaren zullen we opnieuw een inspanning doen om meer geld te werven, maar ook zullen we een visie ontwikkelen hoe we om kunnen gaan met dalende inkomsten. Het wegvallen van overheidsfinanciering (MFS2) na deze beleidsperiode zal zeker zijn schaduw vooruit werpen.

Die visie zal antwoord moeten geven op onder andere deze vragen:

- Hoe vinden we werfbare projecten die een bijdrage leveren aan onze doelstelling?
- Hoe gaan we om met het gegeven dat donateurs steeds minder het ZZg in zijn algemeenheid steunen en steeds vaker willen zien dat hun geld voor 100% terecht komt bij uitgekozen projecten (hoe betalen we de kosten voor onze organisatie)?
- Hoe gaan we verder als de Medefinanciering wegvalt?

6. De organisatie en de uitvoering

6.1 Algemene Ledenvergadering

Het ZZg is een vereniging naar Nederlands recht, met de Ledenvergadering als hoogste orgaan. Het lidmaatschap van de vereniging komt ingevolge de huidige statuten toe aan de leden van de oudstenraden van de EBG en de leden van de landelijke begeleidingscommissies van de EBG. Daarnaast zijn er leden die door het bestuur tot het lidmaatschap zijn toegelaten. De ledenvergadering kiest het bestuur en stelt de jaarstukken vast. De ledenvergadering is in hoogste instantie verantwoordelijk voor de vaststelling van het beleid, waarbij het bestuur de uitvoering van het beleid bewaakt en verder de verantwoordelijkheid heeft voor de dagelijkse gang van zaken in de organisatie.

Leden van de Vereniging zijn alle leden van de Oudstenraden van de EBG kerken in Nederland, maar ook leden op persoonlijke titel.

6.2 Het bestuur

Het Zeister Zendingsbestuur (ZZB) is verantwoordelijk voor de bestuurlijke leiding van de organisatie. Het bestuur bestaat statutair uit 9 leden, gekozen door de Ledenvergadering. Twee bestuurszetels zijn statutair gereserveerd voor vertegenwoordigers van de Protestantse Kerk in Nederland (PKN). Het bestuur stelt het beleid vast en volgt de zaak op hoofdlijnen en is bevoegd tot alle bestuursdaden, een en ander binnen het kader van de statuten. Het bestuur wordt bijgestaan door een vaste adviescommissie, de Commissie Financiën.

6.3 Werkorganisatie

De organisatie, inrichting en werkzaamheden van het ZZg behoren tot de taak en verantwoordelijkheid van de algemeen secretaris. Doordat we kiezen voor programmatisch werken, intensiever volgen van de voortgang van projecten en programma's en groei in betrokkenheid en draagvlak zullen we zelf ook intensiever samenwerken. Zoals onze partners investeren in de ontwikkeling van hun organisatie, zo zullen ook wij een lerende organisatie moeten blijven.

Het beleid en de werkzaamheden van het ZZg worden uitgevoerd via vastgestelde en goedgekeurde plannen. Het beleid langs algemene lijnen wordt geformuleerd in een beleidsplan met een periode van vijf jaar, dat door de ledenvergadering wordt vastgesteld. Op een aantal deel terreinen zijn en worden aparte notities geformuleerd. Het algemene beleidsplan wordt uitgewerkt in een jaarplan. Het uitgevoerde werk en de besteding van de middelen worden verantwoord via jaarverslagen en -door een accountant goedgekeurde - jaarrekeningen. De jaarverslagen en jaarrekeningen worden vastgesteld door het bestuur en goedgekeurd door de ledenvergadering.

In de komende periode zal nadrukkelijker resultaatgericht gewerkt worden binnen de organisatie ter vergroting van de effectiviteit van het werk. Hiervoor zal het systeem van monitoring en evaluatie aangepast, gemoderniseerd en verder uitgewerkt worden. Om de uitvoering van ons werk beter te volgen gaan we werken met jaardoelen binnen het jaarplan en met kwartaalrapportages die aangeven in hoeverre het werk een bijdrage is aan het halen van de jaardoelen. Bij deze kwartaaltoetsingen zullen we ook de kwartaalcijfers betrekken om te bezien hoe onze uitgaven en inkomsten zich ontwikkelen. Hier is het referentiekader uiteraard de jaargroting.

ZZg is houder van het CBF-keurmerk, het Centraal Bureau Fondsenwerving dat goedkeuring verleent aan fondsenwervende organisaties die op verantwoorde wijze geld inzamelen voor een goed doel. De eisen om het keurmerk te behouden werken door in de werkorganisatie van het ZZg (onder meer een maximum aan uitvoeringskosten, helderheid van het

jaarverslag, onafhankelijkheid van het bestuur) en geven een zekere waarborg voor de kwaliteit en betrouwbaarheid van onze organisatie.

Algemene Bijlagen

A. Relatienetwerk ZZg

I. Broedergemeente contacten

- *EBGN*

Het ZZg maakt als (zendings)orgaan deel uit van de Evangelische Broedergemeente (EBG) in Nederland, binnen het bestek van de Europese Continentale (kerk)Provincie. ZZg onderhoudt goede contacten met de verschillende EBG-gemeenten in ons land. Dat contact geldt ook enkele gespecialiseerde organen van de EBGN: de Centrale Jeugdraad (CJR) en het opleiding- en toerustingsecretariaat van de kerk.

- *Provinciaal Bestuur en de Synode van de EBG in de Europese Continentale Provincie (ECP)*

Als onderdeel van de Europese Continentale (kerk)Provincie (ECP), heeft het ZZg nauw contact met het provinciaal bestuur (PB) van de ECP. In beginsel wordt er eens per jaar wederzijds overleg gevoerd, ter afstemming van het werk. Daarnaast legt het ZZg eens per twee jaar verantwoording af voor het gevoerde beleid aan de synode van de Broedergemeente in de ECP Provincie. Het spreekt vanzelf dat deze overleg- en verantwoordingsmechanismen ook in de komende tijd belangrijke instrumenten zijn in de beleidsvoering en uitvoering van het ZZg-werk.

Eén van de bestuurzetels van het PB is in Nederland (Zeist) gevestigd, in hetzelfde gebouw als het ZZg. In het proces van wederzijdse informering en beleidsafstemming vervult de communicatie met het PB-aanspreekpunt in Nederland een belangrijke rol.

- *Zendingsorganisaties van de EBG buiten Nederland*

ZZg onderhoudt contacten met de andere EBG zendingsorganisaties in de ECP en de zusterorganisaties in de bredere Europese regio. Deze organisaties ontmoeten elkaar tenminste eens per jaar voor informatie-uitwisseling en beleidsafstemming in de European Regional Mission Council.

- *Overige EBG-gerelateerde en aanverwante relaties in de wereld*

Met de voor het ZZg belangrijkste EBG-relaties in de wereld bestaan regelmatig contacten. Met de EBG (Suriname) is er een periodiek overleg. Met de drie provincies in Tanzania bestaat eveneens een vorm van periodieke ontmoeting. In alle gevallen zijn contacten over en weer belangrijk en instrumenteel voor een goede uitvoering van projecten en verdieping van de samenwerking.

Met de EBG (Suriname) bestaat er het instrument van de *meerjaren-overeenkomst* voor de onderlinge samenwerking, met inbegrip van daarbij behorende financiële afspraken. Een dergelijke vorm van meerjaren-afspraken zou ook met andere samenwerkingspartners een nuttig instrument kunnen zijn. Het verdient aanbeveling dat het ZZg nagaat in welke andere samenwerkingscontacten een dergelijke afsprakenvorm eveneens adequaat zou kunnen zijn.

- *Moravian Church Foundation (MCF)*

De wereldwijde Broederuniteit kent een organisatie voor zakelijke bedrijfsactiviteiten, de Moravian Church Foundation (MCF). Het ZZg werkt te weinig met de MCF samen, m.b.t. individuele projecten. Het verdient aanbeveling deze relatie te verdiepen.

II. Oecumenische contacten

- *Protestantse Kerk in Nederland (PKN)*

Het ZZg heeft al heel lang een geformaliseerde band met de Protestantse Kerk in Nederland (PKN). Deze kerk draagt via haar orgaan Kerk in Actie jaarlijks bij aan het werk van het ZZg. De relatie met de PKN is zowel inhoudelijk als financieel toe aan een nieuwe impuls. Het overgrote deel van de ZZg-donateurs behoort tot de PKN.

- *Andere kerken*

Samenwerking met (leden van) andere kerken is vanouds een wezenskenmerk van de Broedergemeente. Daarom is de aandacht voor samenwerking met kerken ook breder dan de hierboven genoemde PKN. Waar mogelijk zal het ZZg ter uitvoering van het werk samenwerking zoeken met andere kerken en de aan die kerken verbonden zendings- en diaconale organen.

- *NZR*

De Nederlandse Zendingsraad (NZR), het samenwerkingsorgaan van de zendingsorganisaties van de oecumenisch georiënteerde protestantse kerken en andere missionaire evangelicale bewegingen in Nederland, is één van de contacten. Het ZZg beschouwt de NZR als een goede ontmoetingsplaats en 'denktank' over het werk van missie en zending.

- *ICCO*

Met de protestantse medefinancieringsorganisatie ICCO heeft het ZZg al geruime tijd een formele samenwerkingsovereenkomst. Via dit instrument maakt het ZZg gebruik van medefinancieringsfondsen van de Nederlandse overheid voor daartoe in aanmerking komende (onder)delen van het ZZg-werk. Sinds de komst van het Nieuwe Medefinancieringsstelsel 2 (MFS2) per 2010, komt de samenwerking met ICCO in een breder perspectief te staan: samenwerking met alle Alliantiepartners die deelnemen aan de gezamenlijke aanvraag komt binnen bereik. Het ZZg gaat hier een proces van afweging in: samenwerking op bepaalde terreinen kan voordelen bieden, maar we moeten onze eigenheid en verbondenheid met de Broedergemeente behouden.

III. Overige contacten

- *Change for Children*

ZZg werkt samen met de organisaties Wilde Ganzen, International Child Care (ICS), Net4Kids en KidsRights, in het kader van een gezamenlijk kinder/jongeren programma, onder de naam Change for Children. ZZg wil deze samenwerking bevorderen in de eerstkomende periode. Ook wordt met deze organisaties apart samengewerkt.

Het gaat het bestek van deze notitie te buiten om een uitputtende lijst te geven. Maar het samenwerkingsnetwerk van het ZZg is uiteraard veel groter.

B. Millenniumdoelstellingen

De Verenigde Naties hebben acht doelstellingen geformuleerd om de strijd tegen de armoede wereldwijd te intensiveren en beter te op elkaar af te stemmen. De VN roept op om bij inspanningen gericht op ontwikkeling vooral te mikken op verbetering van het lot van de armsten op aarde.

Die doelstellingen zijn:

1. Het uitbannen van extreme honger en armoede:

Het tot de helft terugbrengen van het aandeel van de wereldbevolking dat van minder dan \$1,- per dag leeft én halvering van het aandeel van de wereldbevolking dat aan honger lijdt.

2. Zorgen, dat alle jongens en meisjes naar school gaan:
Dat alle jongens en meisjes tenminste hun lagere school afmaken.
3. Mannen en vrouwen hebben dezelfde rechten:
Het laten verdwijnen van onderscheid in toegang tot primair en secundair onderwijs tussen mannen en vrouwen.
4. Sterke afname van de kindersterfte:
Het met 2/3 verminderen van de sterfte onder kinderen tot 5 jaar.
5. Vermindering van sterfte van vrouwen door zwangerschap:
Het met 3/4 doen verminderen van de sterfte onder moeders, voor, tijdens en na de zwangerschap.
6. De verspreiding van ziekten zoals aids en malaria moet gestopt worden:
Het toeroepen van een halt aan en het beginnen van een omdraai in de verspreiding van aids, malaria en andere besmettelijke ziektes.
7. Er dienen meer mensen in een duurzaam leefmilieu te leven:
Aandacht voor duurzaamheid in beleid, het verlies aan natuurlijke hulpbronnen omzetten naar duurzame alternatieven, het halveren van het aandeel van de wereldbevolking dat geen duurzaam toegang heeft tot veilig drinkwater, het verbeteren van de levensomstandigheden van tenminste 100 miljoen krotbewoners.
8. Er is meer eerlijke handel, schuldenverlichting en hulp:
Het bevorderen van eerlijke wereldhandel, met extra aandacht voor de armste landen, het aanpakken van het schuldenvraagstuk, het ontwikkelen van productief werk voor jongeren, het verbeteren van de beschikbaarheid van basis-geneesmiddelen, het verbeteren van de toegang tot technologie.

Uiterlijk in het jaar 2015 moeten deze doelstellingen gehaald zijn. Daar doen niet alleen regeringen en internationale organisaties aan mee, maar ook kleine particuliere instellingen. Zo ook het ZZg.